

1.932

DR. ING. NIKOLA NEIDHARDT

O EFERTU TRUPLJENJA

BROJ 9.

ZAGREB

GOD. 1928.

KNJIŽNICA JUGOSLAVENSKOG ŠUMARSKOG UDRUŽENJA
UREDNIK PROFESOR DR. ALEKSANDAR UGRENOVIĆ

O EFEKTU TRUPLJENJA

UVOD¹

Kad je stablo oboreno, ono se redovno najprije očisti od grana, pa zatim se premjeri letvom i na svaki metar označi sjekirom. Ako je deblo uporabivo samo za gorivo, to se ono redovno razreže na tim oznakama, a ako je djelomice ili potpunoma sposobno za građu, onda se izrađuje sa gledišta najveće vrijednosti.

Prigodom premjeravanja konstatuje se također, gdje zapravo prestaje deblo, a počinje ovršak, pa se redovno deblo oslobađa ovršine.

Nakon što je deblo očišćeno od grana, premjereno i oslobođeno od ovršine, valja rasuditi, kako će se ono rastaviti u pojedine kraće ili dulje komade, koji su onda predmetom daljnjeg preradivanja ili uporabe.

Ovo određivanje, gdje će se oboreno, od grana očišćeno i već premjereno deblo razrezivati u pojedine dulje ili kraće dijelove, zove se trupljenje, prikrajanje („ajnlgovanje“).

Trupljenje je zapravo najvažniji momenat kod izrađivanja drveta u sirovom stanju, jer o njemu uvelike ovisi procenat tehnički uporabivog drveta, njegova uporabna vrijednost, prodajna cijena, pa po tome i sama rentabilnost šum. gospodarstva. Pritom je često nekoliko minuta od veće važnosti po rentabilnost gospodarstva, nego čitavi deceniji, a možda i čitava ophodnja.

Po trupljenje su odlučni, kako je poznato, ovi momenti:

- a) zdravost debbla,
- b) oblik debbla, naime punoća, pravnost i duljina,
- c) potražnja,
- d) prilike iznošenja ili tansporta.

Momenti su zdravosti, potražnje i iznošenja vrlo varijantni i promjenljivi, tako reći skroz subjektivni prema prilici i slučaju, a k tome se — bez obzira na cijene — ni ne mogu uzeti u matematsko razmatranje, pa ih stoga ispuštam iz vida i u buduće pretpostavljam potpunoma zdrava debbla, koja treba trupiti samo gledom na momenat pod b).

Cilj je svakako uvijek: postići što više i što vrijednijih sortimenata.

Kanimo li deblo rezati u trupce, to ćemo konzekventno tome cilju nastojati, da dobijemo što više trupaca I. razreda, zatim što više trupaca II. razreda i t. d.

¹ Inauguralna disertacija za polučenje doktorata na Gospodarsko-Šumarskom Fakultetu u Zagrebu. Uredništvo.